

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr. _____

din _____
Chișinău

Pentru inițierea negocierilor asupra proiectului Acordului între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul României cu privire la controlul persoanelor, mijloacelor de transport și mărfurilor în punctele comune de trecere a frontierei de stat dintre Republica Moldova și România

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se ia act de proiectul Acordului între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul României cu privire la controlul persoanelor, mijloacelor de transport și mărfurilor în punctele comune de trecere a frontierei de stat dintre Republica Moldova și România.

2. Se inițiază negocierile asupra proiectului Acordului între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul României cu privire la controlul persoanelor, mijloacelor de transport și mărfurilor în punctele comune de trecere a frontierei de stat dintre Republica Moldova și România.

Prim-ministru

PAVEL FILIP

ARGUMENTAREA NECESITĂȚII
inițierii negocierilor asupra proiectului Acordului între Guvernul Republicii
Moldova și Guvernul României cu privire la controlul persoanelor, mijloacelor
de transport și mărfurilor în punctele comune de trecere a frontierei de stat
dintre Republica Moldova și România

A. Descrierea tratatului

1. Informații generale

În vederea dezvoltării cooperării transfrontaliere, a relațiilor de bună vecinătate și înțelegerii reciproce Guvernul Republicii Moldova și Guvernul României (denumite în continuare Părți contractante) au convenit să încheie prezentul Acord.

Prezentul Acord este un tratat interguvernamental și conține 17 (șaptesprezece) articole. Prezentul Acord urmează a fi încheiat pentru o perioadă nedeterminată și va intra în vigoare în termen de 30 zile, din data ultimei notificări, prin canale diplomatice, prin care Părțile se vor informa reciproc cu privire la îndeplinirea procedurilor interne necesare pentru intrarea lui în vigoare.

2. Informații privind conținutul Acordului

Obiectul prezentului proiect de Acord constă în reglementarea dezvoltării, îmbunătățirii și consolidării relațiilor de cooperare între autoritățile cu atribuții la frontieră ale Republicii Moldova și României în domeniul gestionării integrate a frontierei comune. Scopul Acordului constă în stabilirea noilor forme de interacțiune prin efectuarea controlului persoanelor, mijloacelor de transport și mărfurilor în punctele de trecere comune la frontiera de stat moldo-română, precum și în accelerarea și facilitarea traversării frontierei comune prin efectuarea controlului în baza principiul „oprire unică”.

Proiectul prezentului Acord reprezintă un instrument de implementare a Acordului între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul României cu privire la punctele de trecere a frontierei de stat moldo-române, semnat la 13 noiembrie 2009, precum și a prevederilor Regulamentului (UE) 2016/399 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 martie 2016 cu privire la Codul uniunii privind regimul de trecere a frontierelor de către persoane (Codul Frontierelor Schengen), care la Anexa VI, p. 1.1.4. - *Punctele comune de trecere a frontierei*, subpunct. 1.1.4.1. prevede că: „Statele membre pot încheia sau menține acorduri bilaterale cu țările terțe vecine în ceea ce privește stabilirea punctelor comune de trecere a frontierei în care polițiștii de frontieră ai statului membru și polițiștii de frontieră ai țării terțe desfășoară unul după celălalt controale la ieșire și la intrare în conformitate cu dreptul lor intern pe teritoriul celeilalte părți. Punctele comune de trecere a frontierei pot fi localizate atât pe teritoriul unui stat membru, cât și pe teritoriul unei țări terțe.”

Prezentul Acord se încheie pentru o perioadă nedeterminată. Fiecare Parte are dreptul de a înceta acțiunea prezentului Acord prin înștiințarea în scris, prin canale diplomatice, a celeilalte Părți. În acest caz, acțiunea prezentului Acord va înceta peste 6 luni din ziua primirii de către o Parte a înștiințării celeilalte Părți privind intenția de a înceta acțiunea prezentului Acord. Prezentul Acord poate fi modificat sau amendat în baza acordului în scris al ambelor Părți, prin perfectarea a protocoalelor separate, care vor fi parte integrată a prezentului Acord.

B. Analiza de impact

1. Informații generale

Prevederile prezentului proiect de Acord stabilesc bazele cooperării autorităților de control ale statelor Părți la efectuarea controlului persoanelor, mijloacelor de transport și mărfurilor în punctele de trecere comune la frontiera de stat moldo-română. Totodată, desfășurarea controlului în punctele comune de trecere a frontierei va contribui la reducerea timpului de traversare a frontierei moldo-române, sporirea capacităților instituționale ale autorităților de frontieră, precum și armonizarea procedurilor de control la standardele Uniunii Europene.

Scopul final al încheierii prezentului proiect de Acord este asigurarea securității frontierei dintre Republica Moldova și România, care este frontieră externă a Uniunii Europene, a securității naționale, bunăstării economice a statelor Părți, prevenirea și lupta împotriva criminalității transfrontaliere organizate, a terorismului internațional și finanțării acestuia.

Specificăm inexistența unor opțiuni alternative de reglementare a subiectului în cauză decât semnarea prezentului Acord. În conformitate cu alin. (2), (3) art. 4, în urma intrării în vigoare a prezentului Acord, urmează a fi elaborate norme tehnice de către autoritățile de control ale Părților pentru fiecare punct de trecere separat, în funcție de specificul acestuia, norme tehnice care nu sunt tratate internaționale.

În prezent, acorduri similare au fost semnate între Guvernul Republicii Moldova și Cabinetul de Miniștri al Ucrainei (Acordul cu privire la organizarea controlului în comun în punctele de trecere a frontierei de stat moldo-ucrainene, semnat la 11 martie 1997, la Chișinău), precum și între Guvernul României și Guvernul Republicii Bulgaria (Acordul privind controlul în comun al trecerii frontierei, semnat la 21 decembrie 2006, la București).

Principalele progrese ale Acordurilor sus-menționate constau în: fluidizarea traficului, eficientizarea utilizării resurselor pentru ambele Părți, îmbunătățirea din punct de vedere calitativ al controlului de trecere al frontierei, precum și alte implicații și beneficii pentru cetățenii celor două state, în special prin reducerea timpului de așteptare.

Principalele drepturi și obligații ce reies din prezentul proiect de Acord sunt: efectuarea controlului persoanelor, mijloacelor de transport și mărfurilor atât pe teritoriul unui stat, cât și pe teritoriul ambelor state ale Părților; efectuarea controlului persoanelor, mijloacelor de transport și mărfurilor în punctele de trecere pentru trafic feroviar; respectarea procedurilor prevăzute de Acord în cazul solicitărilor de acordare a protecției internaționale de azil; reținerea persoanelor, mijloacelor de transport sau mărfurilor; respectarea legislației în vigoare pe teritoriul statului Părții, unde se efectuează controlul; efectuarea schimbului de date cu caracter personal între autoritățile de control, prelucrarea și asigurarea securității acestora.

Disputele privind interpretarea sau realizarea prevederilor prezentului proiect de Acord se soluționează prin negocieri între autoritățile de control ale statelor Părți. În cazul în care nu se ajunge la un consens prin negocieri, Părțile soluționează problema prin canale diplomatice. Prezentul Acord are o aplicabilitate teritorială localizată în conformitate cu art. 4 al prezentului proiect de Acord. Controlul comun se desfășoară în limitele zonelor de responsabilitate ale autorităților de control, de regulă, în apropierea frontierei de stat comune.

2. Aspectul politic, cultural și social

Dispozițiile prezentului proiect de Acord nu aduc atingere obligațiilor care decurg din alte tratate internaționale la care statele Părți sunt parte. Prezentul Acord nu are drept scop abordarea problemelor de ordin politic, istoric sau etnic. Încheierea acestuia va contribui esențial la dezvoltarea și consolidarea relațiilor de cooperare dintre instituțiile cu atribuții la frontieră, în interesul și avantajul ambelor state, în scopul asigurării securității frontierei de stat dintre Republica Moldova și România, pornind de la principiul suveranității, integrității teritoriale și al inviolabilității frontierelor de stat.

Având la bază prevederile p.32 al Regulamentului privind mecanismul de încheiere, aplicare și încetare a tratatelor internaționale, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 442 din 17 iulie 2015, menționăm despre lipsa necesității efectuării consultărilor publice asupra proiectului Protocolului.

3. Aspectul economic și de mediu

Obiectivul de bază al Acordului constă în dezvoltarea și consolidarea relațiilor de cooperare bilaterală și asigurarea securității frontierei de stat. În acest sens, încheierea Acordului va avea un impact pozitiv asupra protecției intereselor economice ale Republicii Moldova.

4. Aspectul normativ

Prevederile prezentului proiect de Acord sunt compatibile cu prevederile Constituției Republicii Moldova, și nu contravin legislației naționale în vigoare. De asemenea, posibilitatea instituirii punctelor de trecere comune la frontiera de stat a Republicii Moldova este prevăzută de art. 13, alin. (4) al Legii nr. 215 din 04.11.2011 cu privire la frontiera de stat a Republicii Moldova. Analiza cadrului juridic internațional în domeniu reflectă faptul că prezentul Acord este compatibil cu prevederile Cărții ONU și este elaborat în spiritul altor instrumente juridice internaționale, precum *Acordul între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul României cu privire la punctele de trecere a frontierei de stat dintre Republica Moldova și România*, din 13.11.2009.

Încheierea acestui Acord este, de asemenea, un angajament reieșind din contextul implementării Acordului de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană (conform acțiunii de la punctul 197 (I9.) al Planului național de acțiuni pentru implementarea Acordului de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană pentru anii 2017 – 2019). La elaborarea proiectului Acordului au fost luate în considerare prevederile *Regulamentului (UE) 2016/399 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 martie 2016 cu privire la Codul uniunii privind regimul de trecere a frontierelor de către persoane (Codul Frontierelor Schengen)*. Acordul nu necesită aducerea în concordanță sau modificarea actelor normative interne. De asemenea, prevederile prezentului Acord nu aduc atingere obligațiilor statelor Părți, care decurg din alte tratate internaționale la care acestea sunt parte, inclusiv care reglementează dreptul la primirea azilului (obținerea dreptului la azil).

5. Aspectul instituțional și organizatoric

Semnarea Acordului nu va necesita realizarea unor măsuri instituționale sau organizatorice suplimentare (înființarea unor structuri noi, modificarea celor existente,

abilitarea unor instituții cu împuterniciri noi, etc.). Pentru realizarea prevederilor prezentului Acord nu este necesară asigurarea suplimentară cu resurse umane.

Odată cu inițierea negocierilor asupra proiectului prezentului Acord, va fi elaborat proiectul Hotărârii Guvernului prin care vor fi stabilite persoanele abilitate de negocierea Acordului. Raportarea se va face semestrial (conform pct.226 al Regulamentului privind mecanismul de încheiere, aplicare și încetare a tratatelor internaționale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 442 din 17.07.2015). Totodată, considerăm oportună elaborarea unui plan instituțional privind asigurarea măsurilor organizatorice.

6. Aspectul financiar

Conform art. 5 alin. (2) din proiectului Acordului vizat, ordinea și condițiile achitării serviciilor (costurile chiriei, ale utilităților, costurile întreținerii), precum și acordarea altor birouri și spații, vor fi stabilite în baza unor înțelegeri separate între autoritățile de control ale Părților. De asemenea, art. 14 alin. (4), stabilește că cheltuielile legate de exploatarea și reparația rețelelor și mijloacelor de comunicații în conformitate cu punctul 1 al prezentului Articol, sunt suportate de către autoritățile de control ale Părții care le-a instalat.

Finanțarea măsurilor care se impun în consecința implementării Acordului în cauză, în partea ce ține de Republica Moldova, vor fi suportate din contul și în limita bugetului anual aprobat pentru autoritățile cu atribuții la frontieră, precum și asistența financiară internațională.

7. Aspectul temporar

Măsurile preparatorii până și după intrarea în vigoare a tratatului se vor efectua în conformitate cu prevederile Regulamentului privind mecanismul de încheiere, aplicare și încetare a tratatelor internaționale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 442 din 17.07.2015, nefiind limitate de anumiți termeni. Menționăm asupra inoportunității aplicării provizorii a prevederilor Acordului.

Etapele și termenele de implementare a prezentului proiect de Acord vor fi stabilite ulterior în funcție de specificul fiecărui punct de trecere a frontierei. Raportarea va avea loc semestrial (conform pct.226 al Regulamentului privind mecanismul de încheiere, aplicare și încetare a tratatelor internaționale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 442 din 17.07.2015). Fiecare Parte are dreptul de a denunța acțiunea prezentului Acord, prin notificarea în scris, prin canale diplomatice, a celeilalte Părți. În acest caz, acțiunea prezentului Acord va înceta peste 6 luni, din ziua primirii de către o Parte a notificării celeilalte Părți privind intenția de a înceta acțiunea prezentului Acord. Proiectul prezentului Acord nu prevede eventuale obligații după stingerea acestuia.

C. Mandatul pentru negocieri

Potrivit pct. 94, 95 ale Regulamentului privind mecanismul de încheiere, aplicare și încetare a tratatelor internaționale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 442 din 17.07.2015, în vederea obținerii deplinei puteri pentru negocierea acestui tratat, după finalizarea procedurii de avizare, în adresa Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene va fi prezentat demersul oficial privind solicitarea desemnării

împuternicirii delegației părții moldovenești pentru negocierea proiectului vizat, cu acordarea împuternicirilor conducătorului delegației pentru desfășurarea negocierilor.

Organele care vor contribui la desfășurarea procesului de negocieri sunt: Ministerul Afacerilor Interne, Serviciul Vamal de pe lângă Ministerul Finanțelor, Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene, Agenția Națională pentru Siguranța Alimentară, Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor, Căile Ferate din Moldova, Serviciul de Informații și Securitate. După inițierea negocierilor vor fi stabilite particularitățile privind mandatul pentru negocieri.

D. Procedura negocierilor

În perioada mai-iunie 2015, Serviciul Vamal de pe lângă Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova a venit cu inițiativa de a elabora termenii de referință pentru implementarea unui *Proiect pilot privind controlul comun în punctul de trecere al frontierei moldo-române Cahul-Oancea, pe teritoriul României*. În acest sens, a fost format un grup de lucru și organizate 4 întrevederi între reprezentanții autorităților de frontieră și vamale ale Republicii Moldova și României. În cadrul reuniunilor date a fost discutată posibilitatea implementării proiectului pilot menționat și luată decizia privind necesitatea dezvoltării cadrului legal în ceea ce privește controlul persoanelor, mijloacelor de transport și mărfurilor în punctele comune de trecere a frontierei de stat dintre Republica Moldova și România.

De asemenea, în cadrul întrevederii conducătorilor autorităților de frontieră ale Republicii Moldova și României (29 iunie 2016, Chișinău) a fost abordată necesitatea încheierii unui acord interguvernamental cu privire la desfășurarea controlului comun la frontiera de stat moldo-română, și care să ia în considerare prevederile Codului Frontierelor Schengen în acest sens.

În rezultat, partea moldovenească a elaborat proiectul *Acordului între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul României cu privire la controlul persoanelor, mijloacelor de transport și mărfurilor în punctele comune de trecere a frontierei de stat dintre Republica Moldova și România*. Anterior nu au existat proiecte similare care au fost negociate sau respinse. După emiterea Hotărârii Guvernului privind inițierea negocierilor asupra proiectului Acordului vizat, Părțile vor conveni asupra modalității și ordinii efectuării negocierilor. Limba de negociere și încheiere a prezentului proiect de acord este limba română. Prezentul Acord va intra în vigoare în termen de 30 zile, din data ultimei notificări, prin canale diplomatice, prin care părțile se vor informa reciproc cu privire la îndeplinirea procedurilor legale interne necesare pentru intrarea în vigoare a acestuia.

În contextul celor evocate anterior, în temeiul prevederilor art. 7 din Legea nr. 595 din 24.09.1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova și ale Regulamentului privind mecanismul de încheiere, aplicare și încetare a tratatelor internaționale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 442 din 17.07.2015, se propune inițierea negocierilor asupra proiectului *Acordului între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul României cu privire la controlul persoanelor, mijloacelor de transport și mărfurilor în punctele comune de trecere a frontierei de stat dintre Republica Moldova și România*.

Viceministru

Oleg BABIN